

CONgolese heritage objects examined and contextualized through X-ray Tomography

Contract - B2/233/p2/CONteXT

SAMENVATTING

Context

Het tweejarige CONteXT-project (Congolesse erfgoedobjecten onderzocht en gecontextualiseerd met röntgentomografie) ging in maart 2023 van start als voortzetting van het TOCOWO-project (Tomografie van Congolesse houten objecten). Tijdens TOCOWO werden 129 houten culturele artefacten uit de collectie van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA) overgebracht naar de UGent, waar ze werden gescand met röntgenmicrotomografie. Het primaire doel van dit eerste onderzoek was om de haalbaarheid van deze niet-invasieve beeldvormingstechniek voor de identificatie van houtsoorten te beoordelen. Tegen de afsluiting van het project in februari 2023 hadden de hoge-resolutie 3D-scans niet alleen inzicht verschaft in de anatomische structuur van het hout, maar ook een schat aan aanvullende informatie opgeleverd die nog moest worden onderzocht. Het CONteXT-project werd opgezet om deze gegevens verder te onderzoeken en dieper in te gaan op de materiële samenstelling, het vakmanschap, tekenen van degradatie en eerdere conservatiebehandelingen van de objecten.

Doelstellingen

Het primaire doel van het CONteXT-project is het verbeteren van de kennis over Congolesse erfgoedobjecten door middel van geavanceerde beeldvorming en analyse. Door de scans te onderzoeken en de informatie in deze unieke dataset systematisch te onderzoeken, wil het project de mogelijkheden verkennen om constructiedetails, gebruikssporen, vervalprocessen en oude restauratiebehandelingen te visualiseren en te documenteren. De inzichten die deze honderd collectieobjecten bieden over hun ontstaan en gebruik, evenals over de interactie van hun materialen met vroegere en huidige omgevingen, worden hiermee versterkt. Naast materiaalstudies beoogt het project ethische overwegingen aan te pakken rond het scannen van heilige en religieuze artefacten, met name die welke verborgen spirituele elementen bevatten. Door actief samen te werken met kennisdragers uit zowel België als de Democratische Republiek Congo (DRC), streeft het project ernaar de perspectieven van de brongemeenschap te integreren bij het bepalen hoe de scans en resultaten van dit project openbaar gemaakt en gevaloriseerd moeten worden. Daarnaast voorziet CONteXT in kennisverspreiding via publieke en academische outreach, waaronder tentoonstellingen, een open access online database en wetenschappelijke publicaties.

Conclusies

Gedurende het project hebben we aanzienlijke vooruitgang geboekt in het verdiepen van het contextuele begrip van Congolesse erfgoedobjecten. De integratie van wetenschappelijke analyse met ethisch discours heeft een genuanceerdere benadering van het behoud van cultureel erfgoed mogelijk gemaakt. Uitdagingen zoals tijdsdruk en veranderende ethische overwegingen vereisten aanpassingen aan het oorspronkelijke onderzoeksplan. Desondanks heeft het project succesvol bijgedragen aan de kennis van de culturele objecten, geavanceerd onderzoek naar materieel erfgoed en de dialoog met brongemeenschappen bevorderd.

Trefwoorden

Cultureel erfgoed, erfgoed van Sub-Sahara Afrika, tropische houtsoorten, röntgen- μ CT, houtidentificatie, houtselectie